

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy:	ZŠ Vyškov, Na Vyhlídce 12, příspěvková organizace
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3425
Název materiálu:	VY_12_INOVACE_02_VI_23_Tomáš Baťa
Tematický okruh:	I/2 Čtenářská a informační gramotnost
Ročník:	IV. - V.
Autor:	Mgr. Lenka Hudcová
Datum tvorby:	Březen 2013

Anotace:	Materiál je určen pro zopakování a prohloubení učiva vlastivědy.
Zdroje:	<p><i>Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Tomáš Baťa</i> [online]. c2013 [citováno 17. 03. 2013]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Tom%C3%A1%C5%A1_Ba%C5%A5a&oldid=9848109></p> <p>Obrázek: Plisko. http://cs.wikipedia.org [online]. 21. 02. 2009, 20:29. [cit. 2013-03-17]. File: Tomas Bata.jpg. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Tomas_Bata.jpg#filelinks>.</p>
Pomůcky:	Psací potřeby, pracovní list, text (lze promítnout prostřednictvím interaktivní tabule nebo nakopírovat žákům).

Zkušenosti z pilotáže:	Jméno Tomáše Bati a jeho podnikání v oblasti obuvnického průmyslu žáci znají, proto pro něj následující text byl nejen dobře srozumitelný, ale i zajímavý. Vyplnění pracovního listu žákům nečinilo potíže. Práce je bavila.
------------------------	--

TOMÁŠ BAŤA

TOMÁŠ BAŤA.

9839 B Siegel, papír, Zlín.

Tomáš Baťa byl jedním z největších podnikatelů své doby. Společně se svým bratrem Antonínem a sestrou Annou by zakladatelem obuvnické firmy **Baťa**.

Tomáš Baťa se narodil 3. dubna 1876 ve Zlíně jako třetí dítě do ševcovské rodiny v Dlouhé ulici ve Zlíně. První zmínka o ševci Lukáši Baťovi je už z roku 1667. Ve věku 10 let mu zemřela matka, o dva roku později se otec Antonín rozhodl znovu oženit a přestěhovat rodinu a živnost do Uherského Hradiště.

Už ve věku 12 let se Tomáš Baťa začal zajímat o řemeslo. Zajímal se nejen o to, jak boty vyrábět, ale i to, jak boty co nejlépe prodat. Ve 14 letech odešel z domova. Proti vůli svého otce odjel do Prostějova, kde pracoval u firmy Fäber, která vyráběla ševcovské stroje. Do popředí jeho zájmu se dostaly zejména ty stroje, které ulehčovaly a zrychlovaly práci ševců. Tomáš Baťa však ze strachu z konkurence brzy dostal výpověď. Vrátil se proto do otcovy dílny, ale kvůli vzájemným neshodám odjel do Vídně za sestrou Annou. Ta mu finančně vypomohla a Tomáš tak začal podnikat sám ve vlastní dílně. Neznalost tamějšího trhu a chybějící úřední povolení vykonávat řemeslo však způsobily, že se za doprovodu otce vrátil zpět do Uherského Hradiště.

Roku 1894 se nechali Tomáš, bratr Antonín i sestra Anna vyplatit z rodinného podniku a ve Zlíně založili společně obuvnickou živnost. V Uherském Hradišti, kde žádali o povolení provozovat živnost na výrobu obuvi, jim totiž město žádost nepovolilo. Ve Zlíně však souhlas k zahájení výroby získali. Při výrobě využívali především práce dělníků, kterých zaměstnávali okolo deseti. Dělníci měli fixní pracovní dobu a pravidelnou týdenní mzdu – na svou dobu se jednalo o neobvyklý, ale zároveň průkopnický způsob řízení podniku. V létě roku 1895 přišla krize, kterou se do roka podařilo zažehnat. Revolučním rozhodnutím bylo začít šít boty z plátna, které bylo podstatně levnější než kůže (tzv. „baťovky“ – plátěné boty s koženou podešví a elegantní špičkou z pravé kůže).

V roce 1897 postavil Tomáš Baťa první výrobní halu a ke dni 1. 8. 1900 firmu přejmenoval na **T&A Baťa**. Sourozenci Baťovi dokázali ovlivnit množství budoucích ekonomů a jejich postupy a technologie jsou stále užívány jako příklady top managementu.

PRACOVNÍ LIST

1. Kolik sourozenců měl Tomáš Baťa a jak se jmenovali?

---

2. Jak se rodina Tomáše Bati dostala ze Zlína do Uherského Hradiště?

---

3. Kdy odešel Tomáš Baťa z domova, kam a jak se zde živil?

---

4. Kdy a kde založili sourozenci Baťovi první obuvnickou živnost?

---

5. Proč nezaložili sourozenci Baťovi živnost v Uherském Hradišti?

---

6. Co to byly tzv. „baťovky“?

---

7. Jaký název nesla obuvnická živnost Tomáše Bati od 1. 8. 1900?

PRACOVNÍ LIST (ŘEŠENÍ)

1. Kolik sourozenců měl Tomáš Baťa a jak se jmenovali?

Tomáš Baťa byl nejmladší ze tří sourozenců, měl bratra Antonína a sestru Annu.

2. Jak se rodina Tomáše Bati dostala ze Zlína do Uherského Hradiště?

Po smrti matky se otec Antonín podruhé oženil, proto se přestěhovali.

3. Kdy odešel Tomáš Baťa z domova, kam a jak se živil?

Tomáš odešel ve 14 letech do Prostějova, kde pracoval u firmy Fäber.

4. Kdy a kde založili sourozenci Baťovi první obuvnickou živnost?

První živnost založili roku 1894 ve Zlíně.

5. Proč nezaložili sourozenci Baťovi živnost v Uherském Hradišti?

Protože v Uherském Hradišti nedostali od města povolení založit živnost.

6. Co to byly tzv. „baťovky“?

Baťovky byly plátěné boty s koženou podešví a elegantní špičkou z pravé kůže.

7. Jaký název nesla obuvnická živnost Tomáše Bati od 1. 8. 1900?

Tomáš Baťa firmu 1. 8. 1900 přejmenoval na T&A Baťa.